

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limbi și Literaturi Romanice
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Nivel licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limbă și literatură portugheză A / Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLB6161 Literatură portugheză (Simbolism și Modernism) (în limba portugheză)							
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. Sónia Dias Mendes							
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Cristina Petrescu							
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	6	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	Obligativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar	12
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					16
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					16
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					16
Tutoriat					4
Examinări					4
Alte activități.....					4
3.7 Total ore studiu individual		60			
3.8 Total ore pe semestru		96			
3.9 Numărul de credite		4			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală de curs
5.2 de desfășurare a seminarului	Sală de seminar; prezența la seminar - 75%

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C4.1 Identificarea și prezentarea particularităților istorice și literare ale Simbolismului și Modernismului în Europa și Portugalia</p> <p>C4.2 Plasarea corespunzătoare a operelor și autorilor în contextul cultural portughez</p> <p>C4.3 Recunoașterea amprentei estetice și a tematicii abordate de autorii studiați</p> <p>C4.4 Dobândirea și utilizarea limbajului specific</p> <p>C4.5 Analizarea eficientă a unui text literar portughez, prin suprapunerea cadrului teoretic și metodologic cu reflecția personală și creativitatea.</p> <p>C4.6 Dezvoltarea autonomiei intelectuale și a capacității critice, deosebind, în același timp, cunoașterea științifică de opiniile personale</p>
-------------------------	--

Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională. CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.
-------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Acest curs își propune să furnizeze o cunoaștere globală, dar și profundă, a literaturii portugheze simboliste și moderniste. Poeții simbolști, reprezentați în mod desăvârșit de Camilo Pessanha, vor face loc, pe rând, exponenților Saudosismului și ai celor două mari generații moderniste: <i>Geração de Orpheu</i> și <i>Geração de Presença</i> . Opera heteronimă, ortonimă și semi-heteronimă a lui Fernando Pessoa va beneficia de o atenție deosebită, datorită complexității sale și a rolului îndeplinit de aceasta în reconfigurarea spațiului literar universal al secolului XX. Însușirea principalelor aspecte ale literaturii portugheze simboliste și moderniste va oferi instrumente estetice și teoretice indispensabile celor ce vor dori să avanseze în cunoașterea culturii portugheze.
7.2 Obiectivele specifice	<p>1. Cunoaștere și înțelegere (<i>cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - predarea și consolidarea noțiunilor de teorie literară, de prozodie și stilistică. - consolidarea deprinderilor de analizare a textului literar, de interpretare a acestuia. - cunoașterea operelor, a biografiei dedicate autorilor portughezi reprezentativi ai Simbolismului și Modernismului portughez. <p>2. Explicare și interpretare (<i>explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - consolidarea algoritmilor de elaborare a unor prezentări orale pe baza fișelor de lucru, a studiului individual în bibliotecă și cu consultarea unor surse corecte și moderne de informare existente pe Internet. <p>3. Instrumental-aplicative (<i>proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea tehnicilor și instrumentelor de lucru adecvate: istorii ale Portugaliei, Braziliei și Africii, cursuri de cultură și civilizație portugheză, enciclopedii, dicționare, CD-DVD, Internet etc. - consolidarea deprinderilor de documentare: cărți, fișe de lucru, Internet, CD/DV <p>4. Atitudinale (<i>manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific / cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane / instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea cunoștințelor privind cultura și civilizația Portugaliei și a spațiului lusofon - dezvoltarea gândirii critice și a interesului pentru domeniu

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Curs 1. Simbolismul și decadentismul. Originile și panorama culturală a Simbolismului și Decadentismului portughez. Principalii reprezentanți. Eugénio de Castro (<i>Oaristos</i>), António Nobre (<i>Só</i>) și Camilo Pessanha (<i>Clepsidra</i>).	Prezentare expozitivă (prelegere)	
Curs 2. Literatura inclasificabilă a lui Raul Brandão. <i>Húmus</i> , între romantism și modernism.	Prezentare expozitivă (prelegere)	

Curs 3. Saudosismul, "Renascența Portuguesa" și <i>A Águia</i> . Teixeira de Pascoaes, Jaime Cortesão, Fernando Pessoa, Álvaro Pinto și Leonardo Coimbra.	Prezentare expozitivă (prelegere)	
Curs 4. Primul Modernism. <i>A Geração de Orpheu</i> . Paulismul, intersecționismul, senzaționismul și futurismul.	Prezentare expozitivă (prelegere)	
Curs 5. Almada Negreiros, "modernistul autodidact".	Prezentare expozitivă (prelegere)	
Curs 6. Mário de Sá-Carneiro. Poezia (<i>Dispersão, Indícios de oiro</i>) și proza (<i>A confissão de Lúcio, Céu em Fogo</i>).	Prezentare expozitivă (prelegere)	
Curs 7. Fernando Pessoa: "teatrul în oameni". Geneza și poezia heteronimilor. <i>Carta a Adolfo Casais Monteiro</i> .	Prezentare expozitivă (prelegere)	
Curs 8. Fernando Pessoa. Poezia ortonimă. <i>Mensagem</i> .	Prezentare expozitivă (prelegere)	
Curs 9. Fernando Pessoa. Semi-heteronimii. Bernardo Soares, <i>O Livro do Desassossego</i> .	Prezentare expozitivă (prelegere)	
Curs 10. Al doilea modernism. <i>A Geração de Presença</i> . José Régio, Miguel Torga și Branquinho da Fonseca.	Prezentare expozitivă (prelegere)	
Curs 11. Ambivalențe estetice în opera lui José Régio.	Prezentare expozitivă (prelegere)	
Curs 12. Telurismul mitic al operei lui Miguel Torga.	Prezentare expozitivă (prelegere)	

Bibliografie

1. Amora, António Soares, *Presença da literatura portuguesa. [Vol.] 4: Simbolismo*, Difusão europeia do livro, São Paulo, 1974.
2. Caragea, Dan, *Antologia poeziei portugheze*, Edinter, București, 1990.
3. Ilie, Rodica Maria, *Fernando Pessoa : poetică și autenticitate*, Tracus Arte, București, 2011.
4. Lourenço, Eduardo, *Fernando Pessoa revisitado : leitura estruturante do drama em gente*, Moraes Editores, Lisboa, 1981.
5. Martinho, Fernando J. B., *Pessoa e a moderna poesia portuguesa (do "Orpheu" a 1960)*, Instituto Camões, Lisboa, 1983.
6. Martins, Fernando Cabral, *O Modernismo em Mário de Sá-Carneiro*, Editorial Estampa, Lisboa, 1997.
7. Reis, Carlos & Lourenço, António Apolinário, *História crítica da literatura portuguesa, Vol. VIII, Modernismo*, coord. C. Reis, Verbo, Lisboa, 2015.
8. Simoes, João Gaspar, *Vida e obra de Fernando Pessoa : história duma geração*, Livraria Bertrand, Lisboa, 1973.
9. Zamfir, Mihai., *Formele liricii portugheze*, Univers, București, 1985.

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
Seminar 1. Raul Brandão, <i>Húmus</i> .	Expunere, explicație, dialog, analiză și interpretare de text	
Seminar 2. Almada Negreiros, <i>Nome de Guerra</i> .	Expunere, explicație, analiză și interpretare de text, discuții	
Seminar 3 Mário de Sá-Carneiro, <i>A Confissão de Lúcio</i> .	Expunere, explicație, analiză și interpretare de text, discuții	
Seminar 4. Fernando Pessoa, <i>Livro do Desassossego</i> .	Expunere, explicație, analiză și interpretare de text, discuții	
Seminar 5. José Régio, <i>Poemas de Deus e do Diabo</i> . Miguel Torga, <i>Contos da Montanha</i> .	Expunere, explicație, analiză și interpretare de text, discuții	
Seminar 6. Lucrare scrisă		

Bibliografie

1. Almada Negreiros, José de, *Obras completas. Vol. 2: Romance*, Estampa, Lisboa, 1971.
2. Brandão, Raul, *Hímus*, Atlântida, Coimbra, 1972.
3. Pessoa, Fernando, *Livro do desassossego*, Assírio & Alvim, Lisboa, 1998.
4. Régio, José, *Poemas de Deus e do Diabo*, Portugália Editora, Lisboa, 1972.
5. Sá-Carneiro, Mário de, *A confissão de Lúcio*, Publicações Europa-América, Mem Martins, 1989.
6. Torga, Miguel, *Contos da montanha*, Gráficas de Coimbra, Coimbra, 1996.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu SC Best Trad SRL, SC Sistemic Trad SRL, Emerson SRL, SC Cartea Ardeleana SRL, SC Genpact Romania SRL.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- cunoașterea și înțelegerea teoriei predate în cadrul cursului - cunoașterea bibliografiei	Examen scris-2 ore; note de la 1 la 10.	70%
10.5 Seminar	- Criteriul principal după care se va face evaluarea este gradul de înțelegere de către studenți a fenomenelor literare și culturale ce caracterizează prima parte a secolului XX în Portugalia, ca și nivelul cunoștințelor legate de conceptele fundamentale cu care operează fiecare din autorii studiați sau trăsăturile artistice distinctive, specifice fiecărui autor; - De asemenea, se va ține cont și de capacitatea studenților de a analiza și interpreta adecvat textele respective. - Activitatea susținută și adecvată la ore va permite adăugarea unui punct la nota finală (firește, dacă aceasta nu este deja 10). - Frauda de orice fel va fi notată cu 1.	Verificare pe parcurs Pentru stabilirea notei finale la acest seminar, notei obținute la examen i se va adăuga, dacă este cazul, un punct pentru activitatea susținută și adecvată la ore de-a lungul semestrului.	30%

10.6 Standard minim de performanță

- Studentul cunoaște care sunt principalele concepte, le recunoaște și le definește corect.
- Limbajul de specialitate este simplu, dar corect utilizat.
- Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului.
- Studentul a citit operele principale analizate.
- Analiza pertinentă în cadrul verificării de la seminar, a fragmentelor din operele autorilor studiați.
- Minim nota 5 la curs și seminar pentru a putea calcula media finală. În cazul în care una dintre componentele mediei este nepromovată, în sesiunea de reanțare studentul se prezintă la examinare doar la partea respectivă, cealaltă componentă fiind recunoscută.

Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale:

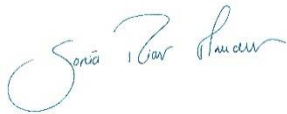

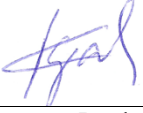
Frauda sau tentativa de fraudă la examinare se sancționează cu nota 1 (unu).

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail: lett@lett.ubbcluj.ro

Data completării 23/03/2022	Semnătura titularului de curs 	Semnătura titularului de seminar
Data avizării în departament 26.03.2022	Semnătura directorului de departament 	
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății